



YOKSULLUĞU BAĞLAMINDA YAŞLILIKTA BAKIM SİGORTASI VE ÖNERİLER

Dr. Öğr. Üyesi Kerem BERKMAN - Dr. Öğr. Üyesi Halil ÇAKIR

Yaşlılığa Bağlı Sorunlar

- Yaşlılık, fiziksel, zihinsel ve toplumsal etkinlikte azalışın olduğu bir dönem olmakla birlikte, insanların birçok sorunla karşılaştığı bir yaşam dönemidir (Kahrıman, 2014:58).
- Yaşlılık döneminde karşılaşılan temel sorunlar dört temel başlık altında ifade edilebilir:
 - i) Ekonomik sorunlar
 - ii) Sağlık sorunları
 - iii) Barınma sorunları
 - iv) Yaşlılığa uyum sorunları

azına Göre Öne Çıkan Yaşlılık Sorunları

- Yetersiz emekli maaşları ve gelir düzeyinin düşüklüğü
- Sağlık harcamalarının yükü ve ekonomik güçlükler
- Geleneksel dayanışma mekanizmalarının ~~zayıflaması~~/ortadan kalkması
- Yetersiz sosyal güvenlik ve sosyal yardım programları
- Yoksulluğun nesiller arası bir döngüye ve sosyal eşitsizlere neden olması

Bu sorunlar Türkiye’de yaşlı yoksulluğunun temel meseleleri olarak açıklanmaktadır. Çok katmanlı ve karmaşık yapı içeren bu sorunlar, kapsamlı sosyal politika ve sosyal güvenlik politika setlerini gerektirmektedir.

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu - Yöntem



- Betimsel istatistik yöntemi kullanılmıştır.
- Veri seti: TÜİK Gelir ve Yaşam Koşulları Mikro Veri Seti -2023
- OECD eş değer fert ölçeğine göre, hanede kişi başına düşen medyan gelirin %60'ı (nisbi/görelî yoksulluk), yoksulluk eşiği (sınırı) olarak belirlenmiştir.
- Türkiye’de yaşlı yoksulluğunu incelemek üzere, OECD eş değer fert ölçeğine göre hesaplanan yıllık medyan gelirin %60'ından daha az gelir elde eden 65 yaş ve üzeri yaşlı bireyler değerlendirilmiştir.

***Yıllık medyan gelir* : 64.218,33 TL**

Yıllık medyan gelirin %60'ı: 38.531,00 TL

2023 yılı ortalama

Asgari

ücret (aylık): 9.954

TL

Yıllık: 119.448

TL

(İlk 6 ay: 8536 TL)

(Sonraki 6 ay: 11.402

TL)

- Hesaplamalar için SPSS 27 analiz programı kullanılmıştır.

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu - Bulgular

Yaş_Grupları * Yoksulluk_2023 Crosstabulation

			Yoksulluk_2023		Total
			Yoksul	Yoksul değil	
Yaş_Grupları	0-18 (Çocuk)	Count	7343633	16272273	23615906
		% within Yaş_Grupları	31,1%	68,9%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	40,3%	24,7%	28,1%
		% of Total	8,7%	19,4%	28,1%
	18-65 (Yetişkin)	Count	9110817	43270402	52381219
		% within Yaş_Grupları	17,4%	82,6%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	50,0%	65,8%	62,4%
		% of Total	10,8%	51,5%	62,4%
	65 Yaş ve Üstü (Yaşlı)	Count	1764147	6239391	8003538
		% within Yaş_Grupları	22,0%	78,0%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	9,7%	9,5%	9,5%
		% of Total	2,1%	7,4%	9,5%
Total	Count		18218597	65782066	84000663
	% within Yaş_Grupları		21,7%	78,3%	100,0%
	% within Yoksulluk_2023		100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total		21,7%	78,3%	100,0%

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu - Bulgular

Yaş_Grupları * Yoksulluk_2023 Crosstabulation						
Cinsiyet	Yaş_Grupları			Yoksulluk_2023		Total
				Yoksul	Yoksul değil	
Erkek	Yaş_Grupları	0-18 (Çocuk)	Count	3665211	8439829	12105040
			% within Yaş_Grupları	30,3%	69,7%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	42,0%	25,4%	28,9%
			% of Total	8,7%	20,1%	28,9%
	18-65 (Yetişkin)	Count	4314460	21991065	26305525	
			% within Yaş_Grupları	16,4%	83,6%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	49,4%	66,3%	62,8%
			% of Total	10,3%	52,5%	62,8%
	65 Yaş ve Üstü (Yaşlı)	Count	746547	2753927	3500474	
			% within Yaş_Grupları	21,3%	78,7%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	8,6%	8,3%	8,4%
			% of Total	1,8%	6,6%	8,4%
	Total	Count	8726218	33184821	41911039	
			% within Yaş_Grupları	20,8%	79,2%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	100,0%	100,0%	100,0%
			% of Total	20,8%	79,2%	100,0%
Kadın	Yaş_Grupları	0-18 (Çocuk)	Count	3678422	7832445	11510867
			% within Yaş_Grupları	32,0%	68,0%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	38,8%	24,0%	27,3%
			% of Total	8,7%	18,6%	27,3%
	18-65 (Yetişkin)	Count	4796357	21279337	26075694	
			% within Yaş_Grupları	18,4%	81,6%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	50,5%	65,3%	62,0%
			% of Total	11,4%	50,6%	62,0%
	65 Yaş ve Üstü (Yaşlı)	Count	1017600	3485464	4503064	
			% within Yaş_Grupları	22,6%	77,4%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	10,7%	10,7%	10,7%
			% of Total	2,4%	8,3%	10,7%
	Total	Count	9492379	32597246	42089625	
			% within Yaş_Grupları	22,6%	77,4%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	100,0%	100,0%	100,0%
			% of Total	22,6%	77,4%	100,0%

Türkiye'de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Fert_Medeni_Durum * Yoksulluk_2023 Crosstabulation					
			Yoksulluk_2023		
			Yoksul	Yoksul değil	Total
Fert_Medeni_Durum	Evli	Count	1147303	3567963	4715266
		% within Fert_Medeni_Durum	24%	75,7%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	65,1%	57,4%	59,1%
	Hiç Evlenmedi	Count	18117	68334	86451
		% within Fert_Medeni_Durum	21%	79,0%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	1,0%	1,1%	1,1%
	Eşi Öldü	Count	560711	2359959	2920670
		% within Fert_Medeni_Durum	19%	80,8%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	31,8%	38,0%	36,6%
	Boşandı	Count	35466	219105	254571
		% within Fert_Medeni_Durum	14%	86,1%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	2,0%	3,5%	3,2%
Total	Count	1761597	6215361	7976958	
	% within Fert_Medeni_Durum	22,1%	77,9%	100,0%	
	% within Yoksulluk_2023	100,0%	100,0%	100,0%	

Türkiye'de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

İstatistiki_Düzy_1_Bölgeler

			İstanbul	Batı Marmara	Ege	Doğu Marmara	Batı Anadolu	Akdeniz	Orta Anadolu	Batı Karadeniz	Doğu Karadeniz	Kuzey Doğu Anadolu	Orta Doğu Anadolu	Güney Doğu Anadolu	Total
Yoksulluk_2023	Yoksul	Count	138647	127220	268159	119701	121009	221333	127714	145425	72573	77972	102812	241581	1764146
		% within Yoksulluk_2023	7,9%	7,2%	15,2%	6,8%	6,9%	12,5%	7,2%	8,2%	4,1%	4,4%	5,8%	13,7%	100,0%
		% within İstatistiki_Düzy_1_Bölgeler	12,5%	23,3%	18,6%	12,6%	16,6%	28,1%	29,7%	21,4%	20,2%	41,0%	37,9%	46,7%	22,0%

Türkiye'de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Yoksulluk_2023 * İstatistiki_Düzy_2_Bölgeler Crosstabulation

İstatistiki_Düzey_2_Bölgeler

		İstanbul	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	Balıkesir, Çanakkale	İzmir	Aydın, Denizli, Muğla	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	Bursa, Eskişehir, Bilecik	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	Ankara	Konya, Karaman	Antalya, Isparta, Burdur	Adana, Mersin	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	Kayseri, Sivas, Yozgat	Zonguldak, Karabük, Bartın	Kastamonu, Çankırı, Sinop	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane
Yoksul	Count	138647	41649	85571	75983	82542	109634	47816	71886	29536	91473	95861	125472	55360	72354	19023	40524	85879	72573
	% within Yoksulluk_2023	7,9%	2,4%	4,9%	4,3%	4,7%	6,2%	2,7%	4,1%	1,7%	5,2%	5,4%	7,1%	3,1%	4,1%	1,1%	2,3%	4,9%	4,1%
	% within İstatistiki_Düzey_2_Bölge ler	12,5%	18,5%	26,7%	13,3%	18,9%	25,4%	9,7%	15,9%	6,5%	33,7%	26,1%	29,9%	33,3%	27,5%	11,7%	28,6%	23,0%	20,2%

[illegible]

Türkiye'de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Yoksulluk_2023 * Ferdin_En_Son_Bitirdiği_Okul Crosstabulation

[illegible]

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Veri Setindeki Sorular

Bulgular (Yoksul Yaşlı Bireyler)

Ferdin Kendi Tanımlamasına Göre Şu Anki Esas Faaliyeti	%4,7 çalışıyor, %50,3 emekli, yaş veya sağlık sorun nedeniyle çalışmaz, %44,9’u diğer aktif olmayan
Ferdin Genel Sağlık Durumu	%28 çok kötü, %26,9 kötü, %20,9 orta, %17,8 iyi, %12 çok iyi
Fert Kronik Hastalık	%22,8’i kronik hasta
Fert Sağlık Durumu Günlük Yaşamı Sınırlandırma Durumu	%50,4’ünün günlük yaşamını sınırlandırmakta
Son Bir Yıl Tıbbi Muayene Başvuramama	%23,5’u en az bir kez başvuru yapamadı
Son Bir Yıl Tıbbi Muayene Başvuramama Sebebi	Tıbbi muayeneye en az bir kez başvuramayanların %58,4’ü maddi yetersizlik nedeni ile başvurmadı
Ferdin Son İşteki Durumu	%34,2 ücretsiz aile işçisi, %30,9 kendi hesabına, %19,4 ücretli maaşlı, %13,9 yevmiyeli
Son Çalışılan İş Meslek	%49,2 tarım, ormancılık, su ürünleri, %24,1 nitelik gerektirmeyen işler
Fert Esas İşindeki Durumu	%50,5 kendi hesabına, %24,3 ücretsiz aile işçisi, %16,6 ücretli maaşlı, %5,7 yevmiyeli
Esas İş SGK Kayıt Durumu	%5,3 kayıtlı, %94,7 kayıtsız
Hanehalkı Tipi	%43,3 sadece eşlerden oluşan çekirdek aile, %22,1 tek kişilik hanehalkı, %19,4 en az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalkı
Konut Mülkiyeti	%79,4 ev sahibi, %7,6 kiracı, %13,2 ev sahibi değil ama kira ödemiyor
Konut Isıtma Sistemi	%71,4 soba, %24,0 kat kaloriferi, %2,6 merkezi ısıtma

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

- Görelî yoksulluk sınırını %60’dan %70’e arttırdığımızda ne olur?

Yıllık sadece 6.422,88 TL ile yaşlı yoksulluk oranı,

Yaş_Grupları * Yoksulluk_70 Crosstabulation					
			Yoksulluk_70		
			Yoksul	Yoksul Değil	Total
Yaş_Grupları	0-18 (Çocuk)	Count	10957338	12658569	23615907
		% within Yaş_Grupları	46,4%	53,6%	100,0%
		% within Yoksulluk_70	37,2%	23,2%	28,1%
		% of Total	13,0%	15,1%	28,1%
	18-65 (Yetişkin)	Count	15276181	37105037	52381218
		% within Yaş_Grupları	29,2%	70,8%	100,0%
		% within Yoksulluk_70	51,8%	68,0%	62,4%
		% of Total	18,2%	44,2%	62,4%
	65 Yaş ve Üstü (Yaşlı)	Count	3230761	4772776	8003537
		% within Yaş_Grupları	40,4%	59,6%	100,0%
		% within Yoksulluk_70	11,0%	8,8%	9,5%
		% of Total	3,8%	5,7%	9,5%



Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Maddi Yoksunluk Kriteri	Maddi Yoksunluk Oranı (%)
Telefon Sahibi Olmayan	2,4
Finansal Ödemeleri Karşılayamayan	12,5
Televizyonu Olamayan	0,4
Çamaşır Makinası Olmayan	0,8
Otomobil Sahibi Olmayan	23,1
Tatile Gidemeyen	56,5
Temel Besin Gereksinimlerini Karşılayamayan	38,9
Beklenmedik Harcama Karşılayamayan	31,2
Isınma İhtiyacını Karşılayamayan	17,1
Genel Maddi Yoksunluk Oranı	20,3

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Veri Setindeki Diğer Maddi Yoksunluk Soruları

Maddi Yoksunluk Durumu (%)

Eskimiş giysilerinizin yerine yeni giysiler alabiliyor musunuz?

%22,8 maddi ve diğer nedelerle alamıyor

İki çift düzgün ayakkabınız var mı?

%17,3 maddi ve diğer nedenlerle bulunmuyor

Ayda bir kez aile/arkadaşlar ile evde veya dışarıda yemek yeme için biraraya gelme durumu

%33,7’si maddi ve diğer nedenler yapamıyor

Spor, sinema, konser, vb. boş zaman etkinliklerine ücret ödeyerek katılabiliyor musunuz?

%93,3 maddi ve diğer nedenlerle katılamıyor

Küçük bir miktar parayı kendinizi iyi hissetmek için harcayabiliyor musunuz?

%29,5 bu konuda harcama yapamıyor

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu - Tespitler



Türkiye’de yaşlı nüfus artarken, yaşlı yoksulluğu hem **gelir güvencesizliği**, hem de **bakım gereksinimi** açısından ciddi sosyal riskler doğurmaktadır. Bulgular, yaşlı yoksulların büyük kısmının:

- Kronik hastalık sahibi olduğunu,
 - Günlük yaşamda ciddi kısıtlılık yaşadığını,
 - Temel sağlık hizmetlerine erişemediğini,
 - Sosyal destek ağlarından uzak olduğunu ortaya koymaktadır
-
- Bu durum, **bakım ihtiyacının artacağını ancak bu ihtiyacın karşılanmasında hem bireysel hem kurumsal yetersizliklerin büyüdüğünü** göstermektedir. Özellikle **kadın yaşlılar, kırsal bölgelerde yaşayanlar ve tek başına yaşayan bireyler**, bakım hizmetlerine erişimde çok daha savunmasız durumda kaldığı/kalacağı açıktır.

Teşekkür

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Konunun yaşlı yoksul bakımı kısmı için Dr. Öğr. Üyesi Halil ÇAKIR'ın sunumu ile devam edeceğiz.

İletişim : kerem.berkman@mku.edu.tr

Emek en kıymetli değerdir.



YOKSULLUĞU BAĞLAMINDA YAŞLILIKTA BAKIM SİGORTASI VE ÖNERİLER

Dr. Öğr. Üyesi Kerem BERKMAN - Dr. Öğr. Üyesi Halil ÇAKIR

Yaşlılığa Bağlı Sorunlar

- Yaşlılık, fiziksel, zihinsel ve toplumsal etkinlikte azalışın olduğu bir dönem olmakla birlikte, insanların birçok sorunla karşılaştığı bir yaşam dönemidir (Kahrıman, 2014:58).
- Yaşlılık döneminde karşılaşılan temel sorunlar dört temel başlık altında ifade edilebilir:
 - i) Ekonomik sorunlar
 - ii) Sağlık sorunları
 - iii) Barınma sorunları
 - iv) Yaşlılığa uyum sorunları

azına Göre Öne Çıkan Yaşlılık Sorunları

- Yetersiz emekli maaşları ve gelir düzeyinin düşüklüğü
- Sağlık harcamalarının yükü ve ekonomik güçlükler
- Geleneksel dayanışma mekanizmalarının ~~zayıflaması~~/ortadan kalkması
- Yetersiz sosyal güvenlik ve sosyal yardım programları
- Yoksulluğun nesiller arası bir döngüye ve sosyal eşitsizlere neden olması

Bu sorunlar Türkiye’de yaşlı yoksulluğunun temel meseleleri olarak açıklanmaktadır. Çok katmanlı ve karmaşık yapı içeren bu sorunlar, kapsamlı sosyal politika ve sosyal güvenlik politika setlerini gerektirmektedir.

Türkiye'de Yaşlı Yoksulluğu - Yöntem



- Betimsel istatistik yöntemi kullanılmıştır.
- Veri seti: TÜİK Gelir ve Yaşam Koşulları Mikro Veri Seti -2023
- OECD eş değer fert ölçeğine göre, hanede kişi başına düşen medyan gelirin %60'ı (nisbi/görelî yoksulluk), yoksulluk eşiği (sınırı) olarak belirlenmiştir.
- Türkiye'de yaşlı yoksulluğunu incelemek üzere, OECD eş değer fert ölçeğine göre hesaplanan yıllık medyan gelirin %60'ından daha az gelir elde eden 65 yaş ve üzeri yaşlı bireyler değerlendirilmiştir.

***Yıllık medyan gelir* : 64.218,33 TL**

Yıllık medyan gelirin %60'ı: 38.531,00 TL

2023 yılı ortalama

Asgari

ücret (aylık): 9.954

TL

Yıllık: 119.448

TL

(İlk 6 ay: 8536 TL)

(Sonraki 6 ay: 11.402

TL)

- Hesaplamalar için SPSS 27 analiz programı kullanılmıştır.

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu - Bulgular

Yaş_Grupları * Yoksulluk_2023 Crosstabulation

			Yoksulluk_2023		Total
			Yoksul	Yoksul değil	
Yaş_Grupları	0-18 (Çocuk)	Count	7343633	16272273	23615906
		% within Yaş_Grupları	31,1%	68,9%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	40,3%	24,7%	28,1%
		% of Total	8,7%	19,4%	28,1%
	18-65 (Yetişkin)	Count	9110817	43270402	52381219
		% within Yaş_Grupları	17,4%	82,6%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	50,0%	65,8%	62,4%
		% of Total	10,8%	51,5%	62,4%
	65 Yaş ve Üstü (Yaşlı)	Count	1764147	6239391	8003538
		% within Yaş_Grupları	22,0%	78,0%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	9,7%	9,5%	9,5%
		% of Total	2,1%	7,4%	9,5%
Total	Count		18218597	65782066	84000663
	% within Yaş_Grupları		21,7%	78,3%	100,0%
	% within Yoksulluk_2023		100,0%	100,0%	100,0%
	% of Total		21,7%	78,3%	100,0%

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu - Bulgular

Yaş_Grupları * Yoksulluk_2023 Crosstabulation						
Cinsiyet				Yoksulluk_2023		Total
				Yoksul	Yoksul değil	
Erkek	Yaş_Grupları	0-18 (Çocuk)	Count	3665211	8439829	12105040
			% within Yaş_Grupları	30,3%	69,7%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	42,0%	25,4%	28,9%
			% of Total	8,7%	20,1%	28,9%
	18-65 (Yetişkin)	Count	4314460	21991065	26305525	
			% within Yaş_Grupları	16,4%	83,6%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	49,4%	66,3%	62,8%
			% of Total	10,3%	52,5%	62,8%
	65 Yaş ve Üstü (Yaşlı)	Count	746547	2753927	3500474	
			% within Yaş_Grupları	21,3%	78,7%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	8,6%	8,3%	8,4%
			% of Total	1,8%	6,6%	8,4%
	Total	Count	8726218	33184821	41911039	
			% within Yaş_Grupları	20,8%	79,2%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	100,0%	100,0%	100,0%
			% of Total	20,8%	79,2%	100,0%
Kadın	Yaş_Grupları	0-18 (Çocuk)	Count	3678422	7832445	11510867
			% within Yaş_Grupları	32,0%	68,0%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	38,8%	24,0%	27,3%
			% of Total	8,7%	18,6%	27,3%
	18-65 (Yetişkin)	Count	4796357	21279337	26075694	
			% within Yaş_Grupları	18,4%	81,6%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	50,5%	65,3%	62,0%
			% of Total	11,4%	50,6%	62,0%
	65 Yaş ve Üstü (Yaşlı)	Count	1017600	3485464	4503064	
			% within Yaş_Grupları	22,6%	77,4%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	10,7%	10,7%	10,7%
			% of Total	2,4%	8,3%	10,7%
	Total	Count	9492379	32597246	42089625	
			% within Yaş_Grupları	22,6%	77,4%	100,0%
			% within Yoksulluk_2023	100,0%	100,0%	100,0%
			% of Total	22,6%	77,4%	100,0%

Türkiye'de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Fert_Medeni_Durum * Yoksulluk_2023 Crosstabulation					
			Yoksulluk_2023		
			Yoksul	Yoksul değil	Total
Fert_Medeni_Durum	Evli	Count	1147303	3567963	4715266
		% within Fert_Medeni_Durum	24%	75,7%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	65,1%	57,4%	59,1%
	Hiç Evlenmedi	Count	18117	68334	86451
		% within Fert_Medeni_Durum	21%	79,0%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	1,0%	1,1%	1,1%
	Eşi Öldü	Count	560711	2359959	2920670
		% within Fert_Medeni_Durum	19%	80,8%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	31,8%	38,0%	36,6%
	Boşandı	Count	35466	219105	254571
		% within Fert_Medeni_Durum	14%	86,1%	100,0%
		% within Yoksulluk_2023	2,0%	3,5%	3,2%
Total	Count	1761597	6215361	7976958	
	% within Fert_Medeni_Durum	22,1%	77,9%	100,0%	
	% within Yoksulluk_2023	100,0%	100,0%	100,0%	

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

İstatistiki_Düzy_1_Bölgeler

			İstanbul	Batı Marmara	Ege	Doğu Marmara	Batı Anadolu	Akdeniz	Orta Anadolu	Batı Karadeniz	Doğu Karadeniz	Kuzey Doğu Anadolu	Orta Doğu Anadolu	Güney Doğu Anadolu	Total
Yoksulluk_2023	Yoksul	Count	138647	127220	268159	119701	121009	221333	127714	145425	72573	77972	102812	241581	1764146
		% within Yoksulluk_2023	7,9%	7,2%	15,2%	6,8%	6,9%	12,5%	7,2%	8,2%	4,1%	4,4%	5,8%	13,7%	100,0%
		% within İstatistiki_Düzy_1_Bölgeler	12,5%	23,3%	18,6%	12,6%	16,6%	28,1%	29,7%	21,4%	20,2%	41,0%	37,9%	46,7%	22,0%

Türkiye'de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Yoksulluk_2023 * İstatistiki_Düzyey_2_Bölgeler Crosstabulation

İstatistiki_Düzey_2_Bölgeler

		İstanbul	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	Balıkesir, Çanakkale	İzmir	Aydın, Denizli, Muğla	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	Bursa, Eskişehir, Bilecik	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	Ankara	Konya, Karaman	Antalya, Isparta, Burdur	Adana, Mersin	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir	Kayseri, Sivas, Yozgat	Zonguldak, Karabük, Bartın	Kastamonu, Çankırı, Sinop	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane
Yoksul	Count	138647	41649	85571	75983	82542	109634	47816	71886	29536	91473	95861	125472	55360	72354	19023	40524	85879	72573
	% within Yoksulluk_2023	7,9%	2,4%	4,9%	4,3%	4,7%	6,2%	2,7%	4,1%	1,7%	5,2%	5,4%	7,1%	3,1%	4,1%	1,1%	2,3%	4,9%	4,1%
	% within İstatistiki_Düzey_2_Bölgeler	12,5%	18,5%	26,7%	13,3%	18,9%	25,4%	9,7%	15,9%	6,5%	33,7%	26,1%	29,9%	33,3%	27,5%	11,7%	28,6%	23,0%	20,2%

[illegible]

Türkiye'de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Yoksulluk_2023 * Ferdin_En_Son_Bitirdiği_Okul Crosstabulation

[illegible]

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Veri Setindeki Sorular

Bulgular (Yoksul Yaşlı Bireyler)

Ferdin Kendi Tanımlamasına Göre Şu Anki Esas Faaliyeti	%4,7 çalışıyor, %50,3 emekli, yaş veya sağlık sorun nedeniyle çalışmaz, %44,9’u diğer aktif olmayan
Ferdin Genel Sağlık Durumu	%28 çok kötü, %26,9 kötü, %20,9 orta, %17,8 iyi, %12 çok iyi
Fert Kronik Hastalık	%22,8’i kronik hasta
Fert Sağlık Durumu Günlük Yaşamı Sınırlandırma Durumu	%50,4’ünün günlük yaşamını sınırlandırmakta
Son Bir Yıl Tıbbi Muayene Başvuramama	%23,5’u en az bir kez başvuru yapamadı
Son Bir Yıl Tıbbi Muayene Başvuramama Sebebi	Tıbbi muayeneye en az bir kez başvuramayanların %58,4’ü maddi yetersizlik nedeni ile başvurmadı
Ferdin Son İşteki Durumu	%34,2 ücretsiz aile işçisi, %30,9 kendi hesabına, %19,4 ücretli maaşlı, %13,9 yevmiyeli
Son Çalışılan İş Meslek	%49,2 tarım, ormancılık, su ürünleri, %24,1 nitelik gerektirmeyen işler
Fert Esas İşindeki Durumu	%50,5 kendi hesabına, %24,3 ücretsiz aile işçisi, %16,6 ücretli maaşlı, %5,7 yevmiyeli
Esas İş SGK Kayıt Durumu	%5,3 kayıtlı, %94,7 kayıtsız
Hanehalkı Tipi	%43,3 sadece eşlerden oluşan çekirdek aile, %22,1 tek kişilik hanehalkı, %19,4 en az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalkı
Konut Mülkiyeti	%79,4 ev sahibi, %7,6 kiracı, %13,2 ev sahibi değil ama kira ödemiyor
Konut Isıtma Sistemi	%71,4 soba, %24,0 kat kaloriferi, %2,6 merkezi ısıtma

Türkiye'de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

- Görelî yoksulluk sınırını %60'dan %70'e arttırdığımızda ne olur?

Yıllık sadece 6.422,88 TL ile yaşlı yoksulluk oranı,

Yaş_Grupları * Yoksulluk_70 Crosstabulation					
			Yoksulluk_70		Total
			Yoksul	Yoksul Değil	
Yaş_Grupları	0-18 (Çocuk)	Count	10957338	12658569	23615907
		% within Yaş_Grupları	46,4%	53,6%	100,0%
		% within Yoksulluk_70	37,2%	23,2%	28,1%
		% of Total	13,0%	15,1%	28,1%
	18-65 (Yetişkin)	Count	15276181	37105037	52381218
		% within Yaş_Grupları	29,2%	70,8%	100,0%
		% within Yoksulluk_70	51,8%	68,0%	62,4%
		% of Total	18,2%	44,2%	62,4%
	65 Yaş ve Üstü (Yaşlı)	Count	3230761	4772776	8003537
		% within Yaş_Grupları	40,4%	59,6%	100,0%
		% within Yoksulluk_70	11,0%	8,8%	9,5%
		% of Total	3,8%	5,7%	9,5%



Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Maddi Yoksunluk Kriteri	Maddi Yoksunluk Oranı (%)
Telefon Sahibi Olmayan	2,4
Finansal Ödemeleri Karşılayamayan	12,5
Televizyonu Olamayan	0,4
Çamaşır Makinası Olmayan	0,8
Otomobil Sahibi Olmayan	23,1
Tatile Gidemeyen	56,5
Temel Besin Gereksinimlerini Karşılayamayan	38,9
Beklenmedik Harcama Karşılayamayan	31,2
Isınma İhtiyacını Karşılayamayan	17,1
Genel Maddi Yoksunluk Oranı	20,3

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu -Bulgular

Veri Setindeki Diğer Maddi Yoksunluk Soruları

Maddi Yoksunluk Durumu (%)

Eskimiş giysilerinizin yerine yeni giysiler alabiliyor musunuz?

%22,8 maddi ve diğer nedelerle alamıyor

İki çift düzgün ayakkabınız var mı?

%17,3 maddi ve diğer nedenlerle bulunmuyor

Ayda bir kez aile/arkadaşlar ile evde veya dışarıda yemek yeme için biraraya gelme durumu

%33,7’si maddi ve diğer nedenler yapamıyor

Spor, sinema, konser, vb. boş zaman etkinliklerine ücret ödeyerek katılabiliyor musunuz?

%93,3 maddi ve diğer nedenlerle katılamıyor

Küçük bir miktar parayı kendinizi iyi hissetmek için harcayabiliyor musunuz?

%29,5 bu konuda harcama yapamıyor

Türkiye’de Yaşlı Yoksulluğu - Tespitler



Türkiye’de yaşlı nüfus artarken, yaşlı yoksulluğu hem **gelir güvencesizliği**, hem de **bakım gereksinimi** açısından ciddi sosyal riskler doğurmaktadır. Bulgular, yaşlı yoksulların büyük kısmının:

- Kronik hastalık sahibi olduğunu,
 - Günlük yaşamda ciddi kısıtlılık yaşadığını,
 - Temel sağlık hizmetlerine erişemediğini,
 - Sosyal destek ağlarından uzak olduğunu ortaya koymaktadır
-
- Bu durum, **bakım ihtiyacının artacağını ancak bu ihtiyacın karşılanmasında hem bireysel hem kurumsal yetersizliklerin büyüdüğünü** göstermektedir. Özellikle **kadın yaşlılar, kırsal bölgelerde yaşayanlar ve tek başına yaşayan bireyler**, bakım hizmetlerine erişimde çok daha savunmasız durumda kaldığı/kalacağı açıktır.

Teşekkür

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Konunun yaşlı yoksul bakımı kısmı için Dr. Öğr. Üyesi Halil ÇAKIR'ın sunumu ile devam edeceğiz.

İletişim : kerem.berkman@mku.edu.tr

Emek en kıymetli değerdir.